

Snakk om etikk

Integrering av etikk i NTFs fagkurs

Hvordan kan vi gjøre etikken til en relevant og nødvendig del av tannlegeforeningens kurs-tilbud?

LINE BJERKLUND PEDERSEN, LEDER FOR NTFs ETIKKRÅD

Under NTFs landsmøte i 2021 var det en egen forelesning om etikk. To flinke forelesere tok for seg etiske problemstillinger i tannlegebehandling foran knapt 30 tilhørere. De som var der er de som er mest interessert i etikk, og de som nok setter etikk i høysetet i sin arbeidshverdag. Blant tilhørerne så jeg nåværende og tidligere medlemmer av Etikkrådet og flere tannleger som har verv sentralt i NTF. Det ble ikke mye diskusjon blant tilhørerne. De fleste ville heldigvis følge den smale og rette sti.

Jeg er veldig glad for at man setter etikk på plakaten på landsmøtet. Etikkrådet etterspør dette hvert år. Det jeg tenker er at vi må finne en annen form som gjør at flere synes det er interessant å høre på. Nå velges disse forelesningene bort til fordel for andre mer faglig spissede forelesninger.

Foreleserne på fjorårets landsmøte var flinke, men de gjør som ikke-odontologer ofte gjør når de skal forelese for tannleger: De velger tema og kasus som er litt for selvsagte. Vi trenger ikke en gang

diskutere om vi synes kosmetisk tannbehandling der friske tenner slipes ned er uetisk. Jeg tror heller ikke det er disse etiske problemstillingene tannlegene er interesserte i.

I Etikkrådet opplever vi at pasienter klager tannleger inn for dårlig kommunikasjon, arrogant oppførsel, overprising og feilbehandling. Kolleger klager på hverandres annonsering og feil bruk av titler. Vi får også en del saker der man er uenige om arbeidsforhold og kontrakter.

Ikke minst er overforbruk av refusjonsordningen og tilstedeværelse i sosiale medier temaer vi diskuterer ofte. Ikke alle disse sakene egner seg for behandling i Etikkrådet, men vi ser at dette er saker som tannlegene er opptatt av, og det er etiske diskusjoner rundt disse temaene vi gjerne skulle hørt.

Hvordan kan vi få til dette på landsmøtet? Man har før prøvd med paneldebatt og spørsmål fra salen, men det sitter langt inne å for mange å ta ordet i slike sammenhenger.

Sykehjelpsordningen

Sykehjelpsordningen yter stønad til tannleger ved sykdom, fødsel/adopsjon og pleie

For søknadsskjema og vedtekter se www.tannlegeforeningen.no

Jeg har imidlertid noen tanker om hvordan vi kan gjøre dette.

De siste årene har diskusjonsforelesninger blitt populære. Komposittkameratene fra Bergen holder forelesninger der tre forelesere diskuterer og samtaler om tema. I år var jeg på to forelesninger med samme form. Den ene omhandlet komplikasjoner i protetisk behandling, og den andre behandling av eldre og syke pasienter der man måtte bruke ukonvensjonelle løsninger. Begge hadde samtaleformen, der foreleserne diskuterte og stilte hverandre spørsmål.

Hva om vi lot en etikkforeleser være del av en slik forelesning? Da kunne man skyte inn spørsmål som omhandler de etiske problemstillingene rundt tema. Man behøver egentlig ikke ha med en professor i etikk. Ved de odontologiske lærestedene undervises det i etikk, og de som foreleser der vil være i stand til å komme med gode og relevante spørsmål.

Det ville også være interessant å gjøre det samme i kurs som ikke er direkte odontologifaglige, men heller omhandler praksisdrift, Helfo eller psykososiale utfordringer.

En god diskusjon på scenen der man tør pirke litt i etikken i det man foreleser om, tror jeg vil nå flere tilhørere og sette i gang tankeprosesser hos den enkelte.

Det er noe med å sette ord på det alle tenker, og ikke tør si. Under en forelesning på NTFs landsmøte sa foreleseren flere ganger: Ja jeg gjør nå dette... Det er vel ikke helt etter boka, men sånn må det bli...

Det hadde vært veldig fint å ha noen på sidelinja som da skjøt inn:

– Hvorfor gjør du det ikke etter boka? Hvorfor må det bare bli sånn?

Ikke for å sette foreleseren på plass, men for å få en refleksjon rundt valgene som ble tatt.

Etikk bør være en naturlig del av enhver forelesning. Foreleserne bør utfordres til selv å ha etiske refleksjoner rundt sitt tema. Etikkrådet ønsker at NTF legger inn en bestilling hos sine forelesere, der etikk skal være en del av forelesningen.

Etikkrådet ønsker at etikk skal bli en integrert del av tannlegenenes kliniske hverdag. I en klinisk hverdag med opplevd konkurranse om pasientene, og i noen tilfeller press fra arbeidsgivere om økt inntjening, er det viktigste vi kan gi nyutdannede tannleger et godt og stødig etisk kompass.

Etikk er også ferskvare og samfunnet er i stadig forandring. Erfarne tannleger har derfor også nytte av et dynamisk forhold til etikk.

Et tydelig søkelys på etikk i NTF sender et klart signal til Norges tannleger og befolkningen om at tannleger er helsepersonell og at medlemskap i Tannlegeforeningen er et kvalitetsstempel.

Holder *ganske* trygt for deg?

Holder det at det du leser er *nesten* sant?

Samfunnet preges av en overflod av informasjon, gjennom etablerte og nye kanaler. Fagpressens 216 medlemmer er alle spesialister på sine områder. Titler med kvalitetsstempelet Fagpressen forplikter seg til å bringe deg uavhengig og pålitelig innhold – underlagt Redaktørplakaten og Vær Varsom-plakaten. Dette gir kvalitetsjournalistikk, som bidrar til en konstruktiv samfunnsdebatt. Våre medier har 1,9 millioner* månedlige lesere på nett og nær 3,9 millioner** abonnenter og mottakere av papirutgaver.

Det er avgjørende for oss at det du leser er til å stole på.

Les mer om viktigheten av kvalitetsjournalistikk på fagpressen.no/palitelig

 Fagpressen